

LIETUVOS MOKSLO TARYBOS
N U T A R I M A S

DĖL MOKSLO DOKTORANTŪROS VERTINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2013 m. gruodžio 16 d. Nr. VIII-12
Vilnius

Lietuvos mokslo taryba, vadovaudamasi Mokslo doktorantūros nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 897 „Dėl doktorantūros nuostatų patvirtinimo (Žin., 2001, Nr. [63-2281](#); 2010, Nr. [59-2900](#); 2013, Nr. [92-4577](#)), 8 punktu, n u t a r i a: patvirtinti Mokslo doktorantūros vertinimo tvarkos aprašą (pridedama).

TARYBOS PIRMININKAS

DAINIUS H. PAUŽA

PATVIRTINTA

Lietuvos mokslo tarybos

2013 m. gruodžio 16 d. nutarimu
Nr. VIII-12

MOKSLO DOKTORANTŪROS VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokslo doktorantūros vertinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato Lietuvos mokslo tarybos (toliau – Taryba) organizuojamo Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų institucijose (toliau – institucijos) vykdomos doktorantūros kokybės ir efektyvumo vertinimo tikslus, kriterijus, eigą ir siūlymų pateikimo Švietimo ir mokslo ministerijai tvarką.

2. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme (Žin., 2009, Nr. [54-2140](#); 2012, Nr. [13-554](#); 2012, Nr. [53-2639](#)), Mokslo doktorantūros nuostatuose ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose mokslo doktorantūros (toliau – doktorantūra) vykdymą institucijose, vartojamas sąvokas.

3. Vertinimo tikslai:

3.1. nustatyti, kaip doktorantūros vykdymas atitinka doktorantūrą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus;

3.2. sudaryti prielaidas gerinti vykdomos doktorantūros kokybę bei didinti efektyvumą.

II. VERTINIMO NUOSTATOS

4. Vertinama mokslo krypties doktorantūra (abidvi– nuolatinė ir išštesinė – formos ir disertacijų gynimas eksternu).

5. Taryba institucijose vykdomoms doktorantūroms įvertinti sudaro tokį grafiką, kad visų mokslo krypčių (krypčių grupių) doktorantūros būtų įvertinamos ne rečiau kaip kas 3 metai. Grafike nurodoma numatytų vertinti mokslo krypčių doktorantūros savianalizių (toliau – savianalizės) suvestinėse analizuojamas laikotarpis ir savianalizių suvestinių pateikimo Tarybai terminai. Grafikas svarstomas Tarybos Humanitarinių ir socialinių mokslų bei Gamtos ir technikos mokslų komitetuose (toliau – Komitetai), tvirtinamas Tarybos pirmininko įsakymu ir skelbiamas Tarybos svetainėje.

6. Institucija atlieka savianalizę ir Tarybai iki nustatyto termino pateikia jos suvestinę. Savianalizės suvestinės apimtis – ne daugiau kaip 10000 spaudos ženklų. Ji papildoma priedais, nurodytais Aprašo 2 priede.

7. Jeigu kelioms institucijoms yra suteikta bendra mokslo krypties doktorantūros teisė, parengiama viena bendra savianalizės suvestinė. Ji rengiama nuosekliai atsakant į šio Aprašo 1 priede pateiktos Mokslo doktorantūros ekspertinio įvertinimo formos klausimus, kad atsiskleistų doktorantūros mokslinis aktualumas ir efektyvumas, doktorantūrai skirtų lėšų panaudojimo tikslingumas, doktorantūros studijų sąsajos su mokslo kryptimi ir doktorantūros tematika, bendrą doktorantūros teisę turinčių institucijų doktorantūros proceso bendrumas, akademinės etikos paaisymas.

8. Doktorantūros vertinimą atlieka ne mažesnė kaip 5 ekspertų grupė, kuri sudaroma vadovaujantis Tarybos viešai paskelbtomis ekspertų skyrimo ir veiklos taisyklėmis. Grupės ekspertai būtinai turi turėti vadovavimo doktorantams patirties.

9. Ekspertų grupės darbą organizuoja grupės vadovas. Jis pirmininkauja grupės posėdžiams, numato grupės narių funkcijas ir atsako už grupės darbą.

10. Grupės darbą koordinuoja paskirtas Tarybos mokslo fondo darbuotojas.

III. VERTINIMO KRITERIJAI IR JŲ GRUPĖS

11. Doktorantūra vertinama pagal šias kriterijų grupes: doktorantūros reglamento nuostatų laikymasis, doktorantūros komiteto veikla, doktorantūros studijų vykdymas, disertacijos gynimo tvarka, doktorantūros efektyvumas, apeliacijų ir mokslo laipsnio atšaukimų nagrinėjimas.

12. Vykdoma doktorantūra vertinama pagal 13-18 punktuose nurodytų kriterijų grupių vertinimo kriterijus.

13. Doktorantūros reglamento nuostatų laikymasis įvertinamas pagal tai, kaip vyksta priėmimas į doktorantūrą, kaip sudaromas ir tvirtinamas doktoranto darbo planas, kaip savo funkcijas vykdo su doktorantūros organizavimu susiję institucijos struktūriniai padaliniai, doktorantūros komitetas, doktoranto vadovas, gynimo tarybos, kaip tvirtinami ir įgyvendinami doktorantūros komiteto nutarimai, kaip vadovaujama doktorantams ir kaip vykdomi moksliniai tyrimai, kaip vertinamos ir atestuojamos doktoranto žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, kaip vyksta doktorantūrai skirtų lėšų tikslinis panaudojimas, kaip saugomi doktorantūros dokumentai. Vertinama, kaip bendroje kelių institucijų

doktorantūros veikloje dalyvauja atskirų institucijų padaliniai, kokia iš bendradarbiavimo gaunama nauda.

14. Doktorantūros komiteto veikla įvertinama analizuojant doktorantūros komiteto vaidmenį parenkant disertacijų tematikas, vadovus ir kandidatus į doktorantūrą, organizuojant kandidatų konkursą ir atestuojant doktorantus. Atsižvelgiama, kaip vyksta doktorantūros komiteto posėdžiai, kokios yra šio komiteto teisės ir galimybės lemti priėmimus ir doktorantūros eigą. Bendros doktorantūros teisės atveju vertinamas ir doktorantūros komiteto veiklos integralumas. Atsižvelgiama į bendrą organizacinę doktorantūros komiteto veiklą, pvz., teminį ir metodologinį mokslinių tyrimų bendrumą, disertacijų temų atrankos principus, bendras visų doktorantų doktorantūros studijas, bendrus gynimo komitetus, grįžtamojo ryšio užtikrinimą ir kt.

15. Doktorantūros studijų vykdymas įvertinamas analizuojant, kaip doktorantūros studijų planas atitinka doktorantūros kryptį, kaip pagrįsta doktorantūros studijų konsultantų (jeigu jų yra) būtinybė, kaip jie parenkami ir dirba su doktorantais, kokia yra egzaminų tvarka, kaip vertinamos doktorantų studijos, kiek doktorantų stažavo užsienyje ir kokie stažuotų rezultatai.

16. Disertacijų gynimo tvarka įvertinama analizuojant, kaip nagrinėjamos doktorantų parengtos disertacijos, kaip sudaromos gynimo tarybos, kokia yra gynimo eiga bei mokslo daktaro diplomo išdavimo tvarka, ar laikomasi nustatytų terminų.

17. Doktorantūros efektyvumas įvertinamas atsižvelgiant į tai, kiek disertacijų ginama laiku, koks doktorantų ir mokslo daktaro laipsnį įgijusių tyrėjų santykis, publikacijų skaičius ir pobūdis: biomedicinos, fizinių, technologijos ir žemės ūkio mokslų sričių atveju nagrinėjama, kiek ir kokių publikacijų yra žurnaluose, referuojamuose „Thomson Reuters“ duomenų bazėje „Web of Science“ ir turinčiuose joje citavimo indeksą; humanitarinių ir socialinių mokslų sričių atveju nagrinėjama, kiek ir kokių publikacijų yra paskelbta Lietuvos ir užsienio recenzuojamuose leidiniuose. Domimasi apgynusiųjų daktaro disertacijos mokslinė (akademine) ir profesine veikla.

18. Apeliacijos dėl nesuteikto mokslo laipsnio ir mokslo laipsnio atšaukimo atvejai įvertinami atsižvelgus į tai, kaip doktorantūros teisę turinčioje institucijoje (institucijose) nagrinėjamos su vykdoma doktorantūra susijusios apeliacijos, akademinės etikos pažeidimai bei kaip vykdomi akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus sprendimai (jeigu tokie buvo priimti).

IV. VERTINIMO EIGA

19. Savianalizė suvestines ekspertų grupė vertina dviem etapais: individualiai ir ekspertų grupėje.

20. Individualaus vertinimo metu kiekvienas ekspertų grupės narys per grupės vadovo nustatytą laiką įvertina jo paskirtas savianalizės suvestines ir parengia individualaus ekspertinio įvertinimo išvadą, užpildydamas Aprašo 1 priede pateiktą Mokslo doktorantūros ekspertinio įvertinimo formą.

21. Vertindami ekspertų grupėje ekspertai pristato savo išvadą, diskutuoja ir susitaria dėl tolesnės išvadų projekto rengimo eigos.

22. Jeigu, ekspertų grupės nuomone, savianalizės suvestinėje pateiktos informacijos pakanka išvadų projektui parengti, tai pagal šio Aprašo 1 priede pateiktą Mokslo doktorantūros ekspertinio įvertinimo formą rengiamos apibendrinamosios ekspertinio įvertinimo išvados (toliau – apibendrinamosios išvados). Jos rengiamos vykdomą doktorantūrą įvertinus pagal visus kriterijus

(Aprašo III skyrius) ir pasirėmus individualių ekspertinių įvertinimų išvadomis bei diskusijų ekspertų grupėje metu pasiektu sutarimu.

23. Jeigu, ekspertų grupės nuomone, savianalizės suvestinėje pateiktos informacijos nepakanka išvadų projektui parengti, ekspertų grupė gali:

23.1. siūlyti kreiptis į savianalizės suvestinę pateikusia instituciją (-as), Tarybos vardu prašant patikslinti ar papildyti pateiktąją informaciją;

23.2. kreiptis į atitinkamą Komitetą, siūlydama organizuoti susitikimą su doktorantūros vykdytojais;

23.3. kreiptis į atitinkamą Komitetą, siūlydama organizuoti vizitą į doktorantūros teisę turinčią instituciją (-as) papildomai informacijai gauti (apie numatomą vizitą Taryba informuoja instituciją ne vėliau kaip prieš 15 darbo dienų iki rengiamo vizito dienos).

24. Papildomai gauta informacija aptariama ekspertų grupės posėdyje, po kurio parengiamos apibendrinamosios išvados.

25. Parengtas apibendrinamasis išvadas ekspertų grupė pateikia atitinkamam Komitetui ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo savianalizės suvestinės pateikimo Tarybai dienos.

26. Komitetas apibendrinamasis išvadas svarsto ir su jomis supažindina savianalizės suvestinę pateikusia instituciją (-as), kuri per 10 darbo dienų nuo išvadų išsiuntimo dienos gali pateikti pastabas dėl apibendrinamosiose išvadose, institucijos (-ų) nuomone, esančių faktinių klaidų.

27. Iš institucijos (-ų) gautos pastabos perduodamos savianalizės suvestinę vertinusiai ekspertų grupei, kuri, jei reikia, parengia ir Komitetui pateikia patikslintas apibendrinamąsias išvadas.

28. Komitetas gautas apibendrinamasis išvadas svarsto, tvirtina ir priima sprendimą, ar vykdoma doktorantūra atitinka mokslo doktorantūros nuostatuose ir doktorantūros reglamente nustatytus reikalavimus bei teigiamai arba neigiamai įvertina doktorantūros kokybę ir efektyvumą.

29. Jeigu nustatoma, kad doktorantūros komitetas laikosi mokslo doktorantūros nuostatų bei doktorantūros reglamento reikalavimų, o doktorantūros kokybė ir efektyvumas vertinami teigiamai, Švietimo ir mokslo ministerijai Tarybos vardu teikiamas siūlymas, pridedant ir apibendrinamąsias išvadas, tęsti doktorantūros komiteto veiklą. Rašytinė siūlymo kopija išsiunčiama ir savianalizės suvestinę pateikusiai institucijai (-oms) kartu su apibendrinamosiomis išvadomis.

30. Jeigu nustatoma, kad doktorantūros komitetas nesilaikė doktorantūros nuostatų ar doktorantūros reglamento reikalavimų ir (ar) doktorantūros kokybė ir efektyvumas vertinami neigiamai, Komitetas apibendrinamasis išvadas pateikia svarstyti Tarybai.

31. Taryba, apsvarsčiusi apibendrinamąsias išvadas ir atsižvelgusi į pastabų pobūdį, gali:

31.1. siūlyti doktorantūros komitetui koreguoti doktorantūros vykdymą ir informuoti Tarybą apie tai, kokių buvo imtasi priemonių neatitikimams ir (ar) trūkumams pašalinti, doktorantūros kokybei gerinti ir efektyvumui didinti;

31.2. siūlyti Švietimo ir mokslo ministerijai suteiktą doktorantūros teisę sustabdyti.

32. Priėmus vieną iš Aprašo 31 punkte paminėtų sprendimų, savianalizės suvestinę pateikusiai institucijai (-oms) išsiunčiamas rašytinis Tarybos siūlymas (kartu su apibendrinamosiomis išvadomis). Institucija (-os) turi teisę teikti apeliaciją dėl šių sprendimų Aprašo V skyriuje nustatyta tvarka. Negavus apeliacijos arba ją gavus ir išnagrinėjus, Švietimo ir mokslo ministerijai išsiunčiamas atitinkamas siūlymas, prie kurio pridedamos ir apibendrinamosios išvados.

V. APELIACIJŲ NAGRINĖJIMAS

33. Institucija, nesutikdama su Tarybos siūlymu dėl doktorantūros įvertinimo, per 15 darbo dienų nuo siūlymo išsiuntimo dienos gali pateikti Tarybai argumentuotą apeliaciją.

34. Institucijos apeliacija išnagrinėjama Tarybos nustatyta tvarka per 60 darbo dienų nuo apeliacijos gavimo dienos. Apie priimtą sprendimą institucija informuojama raštu.

(Mokslo doktorantūros ekspertinio įvertinimo forma)

MOKSLO DOKTORANTŪROS EKSPERTINIS ĮVERTINIMAS

Vertinamos doktorantūros mokslo kryptis _____

Doktorantūros teisė suteikta (mokslo ir studijų institucija (institucijos) ir suteikimo data) _____

1. Doktorantūros reglamento nuostatų laikymasis

- *priėmimas į doktorantūrą*
- *doktoranto darbo plano sudarymas ir tvirtinimas, institucijos struktūrinių padalinių funkcijos, susijusios su doktorantūros organizavimu*
- *doktorantūros komiteto, doktoranto vadovo, gynimo tarybos funkcijos ir doktorantūros komiteto darbo eiga, doktorantūros komiteto nutarimų tvirtinimas ir įgyvendinimas*
- *vadovavimas doktorantams ir mokslinių tyrimų vykdymas*
- *doktoranto žinių, gebėjimų ir įgūdžių vertinimas ir doktorantų atestacija*
- *doktorantūrai skirtų lėšų tikslinis panaudojimas*
- *doktorantūros dokumentų saugojimas*

Laikomasi

Laikomasi iš dalies

Nesilaikoma

Išsamus įvertinimo paaiškinimas

--

2. Doktorantūros komiteto veikla

- *komiteto sudėtis ir jo narių kaita*
- *disertacijų tematikų ir vadovų atranka*
- *pretendentų į doktorantus atviro konkurso organizavimo tvarka*
- *pretendavusių ir priimtų į doktorantūrą santykis (konkurso lygis)*
- *doktorantų atestavimas*
- *kita komiteto veikla*

Tinkama

Tinkama iš dalies

Netinkama

Išsamus įvertinimo paaiškinimas

--

3. Doktorantūros studijų vykdymas

- *atitiktis tarp doktorantūros studijų plano ir doktorantūros krypties bei tematikos*
- *studijų dalykų forma ir pobūdis*
- *pedagoginė, metodinė ir organizacinė doktorantų veikla institucijų padaliniuose*
- *dėstytojų parinkimas ir jų darbas su doktorantais*
- *studijų vertinimas ir egzaminų tvarka*
- *doktorantų stažuotių užsienyje skaičius ir efektyvumas*

Tinkamas

Tinkamas iš dalies

Netinkamas

Išsamus įvertinimo paaiškinimas

--

4. Disertacijos gynimo tvarka

- *doktoranto ar eksterno parengtos disertacijos nagrinėjimas*
- *gynimo Tarybos sudarymas*
- *disertacijos gynimo procedūra*
- *reglamente nustatytų terminų laikymasis*

Tinkama

Tinkama iš dalies

Netinkama

Išsamus įvertinimo paaiškinimas

--

5. Doktorantūros efektyvumas

- *doktorantų ir mokslo daktaro laipsnį įgijusių tyrėjų santykis*
- *laiku ir pavėluotai apgintų disertacijų skaičiai*
- *neparengtų ginti ir pateiktų ginti, bet neapgintų disertacijų skaičius*
- *doktorantūros metu parengtų publikacijų skaičius ir pobūdis*
- *absolventų karjeros stebėsena*
- *absolventų reputacija*

Pakankamas Pakankamas iš dalies Nepakankamas

Išsamus įvertinimo paaiškinimas

6. Apeliacijų ir mokslo laipsnio atšaukimų (jei tokių būta) nagrinėjimas

- *apeliacijų nagrinėjimas doktorantūros teisę turinčioje institucijoje (institucijose)*
- *akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus sprendimų vykdymas*

Tinkamas Tinkamas iš dalies Netinkamas

Išsamus įvertinimo paaiškinimas

Galutinė išvada (pažymėti vieną):

Doktorantūrą tęsti

Doktorantūrą koreguoti pagal pateiktas pastabas

Suteiktą doktorantūros teisę sustabdyti

Rekomendacijos doktorantūrai gerinti (nurodant įgyvendinimo terminus):

(Nepildyti, jei suteiktą doktorantūros teisę siūloma sustabdyti)

Patvirtinu, kad vertindamas doktorantūrą, nepatyriau nei tiesioginio, nei netiesioginio interesų konflikto.

Pasižadu saugoti ir tik teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka naudoti konfidencialią informaciją, kuri man (mums) tapo žinoma vertinant doktorantūrą, bei saugoti man (mums) patikėtus dokumentus, kuriuose yra konfidenciali informacija, tokiu būdu, kad tretieji asmenys neturėtų galimybės su jais susipažinti ar pasinaudoti.

Data

Ekspertas (*pasirašo, kai vertinama individualiai*)

.....

(Parašas)

(Vardas, pavardė)

Ekspertų grupės vadovas *(pasirašo, kai parengta apibendrinamoji išvada)*

.....

(Parašas)

(Vardas, pavardė)

MOKSLO IR STUDIJŲ INSTITUCIJOSE VYKDOMOS MOKSLO DOKTORANTŪROS SAVIANALIZĖS SUVESTINĖS PAVYZDINIS PRIEDŲ SĄRAŠAS

1. Ataskaitinio laikotarpio doktorantų vadovų visų publikacijų sąrašai per paskutinius penkerius metus.
 2. Ataskaitinio laikotarpio doktorantų rengiamų (rengtų, parengtų) disertacijų temų sąrašas.
 3. Ataskaitinio laikotarpio doktorantų publikacijų sąrašas.
 4. Ataskaitinio laikotarpio paskutinių metų doktorantūros komiteto posėdžių protokolų kopijos (*el. forma*).
 5. Ataskaitinio laikotarpio doktorantūroje siūlomų studijuoti dalykų sąrašas (*su nuorodomis į dalykų aprašus*).
 6. Naujosios (*pagal naujuosius mokslo doktorantūros nuostatus vykdomos*) doktorantūros stiprybės ir silpnybės. Siūlymai dėl doktorantūros tobulinimo.
- 1–5 punktuose išvardyti priedus pateikti yra būtina. Trečiajame priede reikia pateikti doktorantų sąrašą, ties kiekvieno doktoranto pavarde išvardijant visas ataskaitinio laikotarpio jo publikacijas, nurodant: „parengta“, „priimta spausdinti“ arba „atspausdinta“.